

ELŐSZÖRI TUDÓSÍTÁSOK.

I. A' Keszthelyi Georgiconban megüresült két rendbéli Gazdaságbéli Stipendiumokról.

Méltóságos Gróf Tolnai Festetics György Ur által Keszthelyen Nemes Zala Vármegyében Georgicon nevezet alatt fel állítatott Gazdaságbéli Intézete részéről ezennel köz' hirül adatik, hogy a' most folyó Oskolai Elztendő, az az, a' jövő Augustus hónapnak végével ismét két rendbéli Stipendiumok fognak meg üresülni azoknak számára, kik a' mezei Gazdaság mind Theoretica, mind Practica részeinek meg tanulását meg kívánnyák.

A' kik az illyetén Stipendiumoknak meg nyerésében részesülni kívánnak, azokra nézve, félre tévén minden születés, Nemzet, és Vallásbéli tekintetet, szükséges, hogy ők Deákúl, Magyarúl Németül jól beszélni, 's írni tudjanak, és legalább is a' Gymnasiumhoz tartozó Oskolákat ditséretessen el végezték; e mellett mégis különös tekintet léfzen azokra, a' kik a' Philosophica Tudományokat tanulták, és ezek a' pura's applicata Mathematicát, Természet Historiáját, és Physicát az Institutumba ujjonnan nem fogják hallani, mellyeknek itten való tanulása mindazonáltal azoktól meg kívántatik, a' kik tsak a' Humanitas Clássisokat vé-

*

gezték, ezeken kívül szükséges, hogy ép 's egészséges test állással bírjanak, 's mind az erkölcsi jó viseletek, mind pedig a' végzett Tudományokra nézve hiteles bizonyság, 's más egyéb ajánló Leveleikkel a' jövő October hónap 1. napjáig a' Georgiconnak Előjáróinál, vagy a' M. Gróf Urnak Törvényes és Gazdaságbéli Centrális Directiójánál Kézfthelyen személyessen, vagy levélek által magokat jelentsék.

A' tudományok tanítása 1. Novemberben kezdődik, és három esztendőig tart, azoknak folyamata, a' Stipendiumok pedig szabad lakás, fűtés és gyertya mellett az 1. esztendőben 270, a' második esztendőben 300, a' harmadik Esztendőben 350 forintokra váltó levelekben vannak határozva.

A' tanulásbéli tárgyak azokra nézve, akik csak Gymnasiumbéli Tudományokat tanultak, mint egy az előre készítő esztendőben ezek:

- 1, a' pura Mathematica
- 2, a' Physica
- 3, a' Természet Historiája.

Azokra nézve pedig, akik már Philosophica Tudományokat hallottak.

- 1, Az Oeconomia vagy Gazdaság Tudománya.
- 2, A' Chymia és Oeconomia, a' Technologia.
- 3, a' fellyebb való Mathesis, és Algebra, e' mellett a' Cameralis Számadásba való bevezetés, kettős számadó könyv vezetés, 's az itteni M. Úraság Uradalmaiban bevett Számadás modja.

tása, taxatioja, és Stereometricus Calculussai az Érdőknek.

2. Az első része az Uradalmi Inzsennéri Instruct'onak, melly a' Geometrica Mérésekről való oktatást foglalja magában.

3. A' Rajzolásban, 's Practica földmérésben való gyakorlásnak folytatása.

Ezen két efsztendőbéli Cursusnak elvégeztével a' Stipendiariusok az uradalmi Inzsennérek mellett a' Practica földmérésben magokat gyakorolják, és ha ebben a' kivánt Practica Esméreteket magoknak tulajdonokká tették, a' Rigorosum Examen megtétele után, érdemekhez képest, vagy Uradalmi Gedesta, vagy is Földosztó hivatalt nyernek, avagy ha különös elmebéli tehetségeiket, és jó magok alkalmaztatását meg bizonyították, a' valóságos Inzsennéri Cursusra is felvétetnek, a' hol az után 400-tól egéfsz 520 fl. Váltó Levelekben fellyebb való Stipendiumokkal.

1. Az Applicata Mathematicat.

2. A' fellyebb való Mathesist

3. Az Architecturat, es

4. az Uradalmi Inzsennér, és Epiő Adjunctusoknak szolgáló Instructiot az Institutumban hallják, e' mellett Practica Gyakorlásokra az Uradalmi Epiésbéli ülésekben, és Architectonica Hydraulica, 's Hydrotechnica Munkákra fordittatnak, hogy ugy érdemekhez képest való hivatalra emel-tethessenek.

Valakik tehát ezen Stipendiumot a' jövő Os-

kolai Esztendőnek kezdetével meg nyerni kívánják, az olyanokról semmi tekintet sem lévén a' születésre, Nemzetre, vagy Vallásra, meg kívánatik, hogy ép, és egészséges testelbirjanak, deákul, Magyarul, és Németül jól beszélni, 's írni tudjanak, és leg alább is az úgy nevezett Humaniorákat egészen el végezték; ezeken kívül pedig mind a' ditséretessen végzett Tudományokra, mind az erköltsi jó viseletekre nézve hiteles bizonyság, s' ajánló leveleikkel jövő October hónap első napjáig a' Georgikonnak Elöljáróinál, vagy a' M. Gróf Urnak Törvényes, és Gazdaságbéli centralis Directiojánál, Keszthelyen személyessen, vagy Levél által magokat jelentsék.

Költ Keszthelyen Julius 15-kén 1812.

A' második Esztendőben

1, A' Jofzágok kormányozásáról való oktatás különös instructio szerént, és a' Gazdaságot illető Felséges Rendeléseknek esmérete.

2, Az Architectura,

3, a' barmok orvoslása.

A' Theoretico-practicus Cursusnak végeztével a' Stipendiatusok bővebb praxis végett, úgy mint Accedensek az Uradalmai Tisztartók mellé fognak ki tétetni, a' hol magokat tulajdon iparkodások által tovább formálgatják, és ezen utolsó esztendőnek végével exament tesznek, az után pedig a' Gazdaságról való Diploma mellett szolgálatot is nyernek.

Egyszersmind valamint eddig, úgy ez után is mind azoknak, kik a' Gazdaságbéli Tudományokat tulajdon, avagy szülői, Attyokfiaivagy más jótévoiknek költségén tanulni akarják, a' Georgiconba való bé járás ingyen meg fog engedtetni, melly itten anyival is inkább emlitetik, mivel Felséges Császári Király Fejedelmünk egy a' Felséges Magyar Helytartó Tanátshoz 's a' Felséges Magyar Kamarához bocsátott Kegyelmes Rendelésében azt méltóztatott kegyelmessen parantsolni, hogy a' Kamarabéli, és Politico-fundamentalis Jofzágok adminisztrációjára ügyelő Hivataloknak ki oltásában azokra tekintet legyen, kik a' Gazdaságbéli Tudományoknak Cursusát a' Keszthelyi Georgiconban

el végezvén, arról ditséretes bizonyság levelet is mutathatnak.

A' Gazdaságnak practica gyakorlására nézve az Institutumban már azon ki terjedése vagon, hogy a' szántó földeknek már több esztendőktül fogva bé hozott változó mivelése mellett még paragló Gazdaság is állitatott fel, és a' nevezetesebb különös földmivelő szerfzámok meg jobbitva kívánt előmenetellel használtatnak, 's ezen Gazdaságban most nagyjában is próbákat tenni a' Kézfhelyi Uradalomban alkalmatosság nyujtatik.

A' Gazdaságbéli plánták fzembe tünő esméretének elősegítésére a' már előbbeni erdei fás kerteken kívül, mellyek honnyi, és külföldi fákkal 's bokrokkal bé vannak ültetve, még a' Gabona és Takarmánybéli, ugy egyéb Gazdaságbéli plánták számára is új fűvészkertek, és a' teendő próbálatokra némelly szántó földek vannak el rendelve.

Egyébbetánt a' külső Tanulók a' fellebb meg rendelt két vagy három esztendőbéli Cursusra nem köteleztetnek, hanem szabadságokban áll az Institutumban elő adatni, és esztendőnként elvégeztetni szokott Tudományokból azokat választani, mellyeket ök a' már meg szerzett Tudományaikhoz, és más környülállásaikhoz leg alkalmatossabbaknak lenni itélnek.

Végtére minthogy a' Georgiconnal egy Lyceum is vagon öfzve kaptsolva, mellyben a' Philosophia tunitatik, azoknak, a' kik a' Georgiconban

tanulnak, egyfzersmind az a' hasznok is nagyon,
hogy a' Tudományok közönséges Cursusának fél-
be szakasztása nélkül a' Gazdaságbéli Theoretico-
practica Tudományokon kívül a' Philosophicus
Cursust is a' Királyi Magyar Academiákban meg-
határozott mód Izerént két esztendő alatt el végez-
hetik, és arról Oskolai Bizonyság Levelet is nyer-
hetnek.

Költ Keszthelyen Julius 15napján 1812.

II. A' Keszthelyi Georgiconban Földmérő, és Inzsenner Practicansok számára meg- üresültt egy rendbéli Stipendiumról.

Méltóságos Tolnai Gróf Festetics György Ur által Keszthelyen, Nemes Zala Vármegyében Georgicon nevezet alatt fel-állittatott Gazdaságbéli Intézete részéről ezennel köz hirül adatik, hogy a most folyó oskolai esztendő, az az, a' jövő Augustus Hónapnak végével ismét egy rendbéli Stipendium fog megüresülni azoknak a' számára, kik a' Földmérői, vagy tovább is az Inzsennéri Tudományoknak meg-tanulását kívánnyák.

A' Tudományok tanulása 1. Novemberben kezdődik, és a' Földmérőkre nézve azoknak folyamata két esztendőig tart; a' Stipendium pedig szabad lakás, és fűtés mellett az első esztendőben 270, a' másodikban 300 Forintokra váltó levelekben vagyon határozva.

A' Tanulásbéli Tárgyak ezek:

Az Első Esztendőben.

1. A' Pura Mathematica.
2. Az Oeconomia, vagy Gazdaság Tudománya, és
3. a' Rajzolásban, 's practica földmérésben való gyakorlás.

A' Második Esztendőben.

1. Az Erdézi módon való felvétele, fel-osz